

Ventura Casanovas Miguel (Premià de Mar, 1912 – Gusen, 1941)

MARGARIDA COLOMER I ROVIRA

GRUP D'HISTÒRIA DEL CASAL DE MATARÓ

GRUP DE RECERCA DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA DE MATARÓ

DAVID FARELL I GARRIGÓS

HISTORIADOR ADSCRIT A LA FUNDACIÓ BURRIAC

Origen familiar

Ventura Casanovas Miguel va néixer al carrer de Sant Miquel núm. 1 de Premià de Mar el 23 de setembre de 1912; era fill de Francesc Casanovas i Demont i d'Elvira Miguel i Carcañà. La família d'en Ventura era una família treballadora; el pare i la mare feien de teixidors en una de les fàbriques tèxtils de Premià de Mar. Francesc Casanovas va morir molt jove i deixà la seva dona amb un fill molt petit. La família no tenia recursos i l'Elvira buscà feina. La va trobar a casa de Lladó Ramon, fent de serventa. En Ventura, orfe de pare, va passar una infància molt precària. Als sis anys ja feia de teixidor, segons dades del padró municipal de Premià de Mar.

L'Elvira, la seva mare, va ser molt apreciada a la família Lladó Ramon. Tant era així, que es va acabar casant en segones núpcies amb el fill de la casa, Antoni Lladó i Ramon. Es van unir en matrimoni a la parròquia de Sant Genís de Vilassar i van anar a viure a Vilassar de Mar. D'aquest matrimoni hi haurà un altre fill, Abdó Ramon i Miguel, nascut a Vilassar de Mar el 2 de gener de 1925.

Argentoní d'adopció. Entre 1932 i 1933 la família Lladó Miguel vindran a viure a Argentona. L'Antoni Lladó farà de pare adoptiu de Ventura i treballaran plegats de rajolers. L'habitatge familiar el tenien al carrer del Puig núm. 12 i el taller amb el forn de rajoles i el magatzem estava situat la part alta del mateix carrer. Segons ens explica una familiar, tota la famí-

lia Lladó Miguel era propera ideològicament a ERC.

Cop d'Estat Militar i Guerra Civil

Amb l'aixecament militar del 36 es va viure una gran incertesa a tot el país. La família Lladó i Miguel, així com un sector important d'argentonins, es van sentir molt implicats en la defensa de les llibertats democràtiques que els militars sollevats pretenien aniquilar. D'Argentona van sortir una vintena de joves per formar les

*La casa actual del carrer del Puig 12, Argentona
(Fotografia: David Farell)*

Milícies republicanes; d'entre ells en Ventura Casanovas.

Va marxar des de Barcelona el 28 d'octubre de 1936; sortí amb una de les Columnes Ortíz. Aquesta Columna operava a la zona de Belchite i al sud del l'Ebre, part del front d'Aragó. Ventura Casanovas, segons informació de Gonzalo Berger, treballava als serveis sanitaris, i seguiria així fins al final de la guerra.

Camí de l'exili

El camí de l'exili no va estar absent de conflictes: bombardejos continuats de la aviació facciosa, fred, gana i una gran i dolorosa tristesa per la derrota. No tenim dades personals del camp de refugiats on va estar, i la família no ens ha pogut informar perquè no en saben gairebé res més. A la primavera de 1939 França va començar a reclutar republicans que estaven refugiats al territori francès per a allistar-se a les Companyies de Treballadors Estrangers (CTE).

Ventura Casanovas es va incorporar a la 109 Companyia de Treballadors Estrangers fent de camioner; segurament operava a la zona de Montbasin (Erau), ja que ell ens dona l'adreça de Place de la Mairie d'aquesta població, com a residència anterior a l'entrada al camp de Mauthausen.

Empresonat i tancat a Mauthausen

Entre maig i juny de 1940 les tropes alemanyes van fer un gran nombre de presoners, entre els quals s'hi trobaven republicans espanyols i catalans, principalment els que formaven part de les Companyies de Treballadors Estrangers. Ventura Casanovas fou capturat el juny de 1940 a la zona del Departament dels Vosgues o territori de Belfort. Va estar empresonat en un dels camps de presoners de guerra, el 140 Belfort. Posteriorment, fou traslladat a un altre camp de presoners de guerra, el XI-B Fallingbomel, on li van designar la matrícula 85.921.

El 25 de gener de 1941, Ventura Casanovas va sortir en un comboi, el més nom-

FITXA DEL DEPORTAT

Nom i cognoms: Ventura Casanovas Miquel
Lloc i data de naixement: Barcelona, 29/09/1912
Professió:
França-CTE (Companyia de Treballadors Estrangers): 109
Captura: Departament de Vosgues o Territori de Belfort, juny 1940
Frontstalags (Camp de presoners de guerra en el front): 140 Belfort
Stalags (Camp de presoners de guerra): XI-B Fallingbomel, matrícula: 86921
Comboi: Surt el 25/01/1941, amb 1.472 republicans, dels quals moren 1.079
Mauthausen:
 Data arribada: 27/01/1941
 Matrícula: 5870
 Barracot:
 Comandos i trasllats: Gusen, 30/06/1941, matrícula: 12958
 Lloc i data de mort: Gusen, 09/12/1941
 Lloc i data d'alliberament:

Altres:

Fitxa de deportat obtinguda a l'Arxiu de l'Amical de Mauthausen

brós de tots els que es van formar per deportar republicans espanyols a Mauthausen. El 27 de gener arribà al camp de Mauthausen, on li adjudicaren el núm. 5.870, tal i com consta a la seva fitxa de deportat. Allí va resistir en duríssimes condicions durant un any. En la seva fitxa deixa clar que no és fidel a cap religió, que els seus familiars són els pares Francesc Casanovas i Elvira Miguel i que tenia una promesa anomenada Mercedes Tortosa i Galindo. El 30 de juny de 1941 fou traslladat a Gusen amb la designació de la matrícula 12.958. Va morir el 9 de desembre de 1941.

Amb una carta datada el 22 de març de 1945, l'alcalde d'Argentona Julià Carbonell i Bassa, a petició de la mare de Ventura Casanovas, va demanar al cònsol d'Alemanya a Barcelona el certificat de defunció. Tenim constància d'aquest certificat a l'Arxiu de la Creu Roja Internacional, a París, amb data de 2 d'octubre de 1950, on s'especifica que és un certificat oficial amb número 71.901. És a partir d'aquesta carta que descobrim que Ventura Casanovas i Miguel, veí d'Argentona, fou deportat a Mauthausen i que morí a Gusen l'any 41.